

СОВЕТ
СТАРОШАЙМУРЗИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ ЧҮПРӨЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ШӘЙМОРЗА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Иске Шәйморза авылы

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2020 елның 29 нче мае

№ 58/2

Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы
Иске Шәйморза авыл жирлеге муниципаль
хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт
тәртибе Кодексын яңа редакциядә
раслау турында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы 885 номерлы «дәүләт хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында» гы Указы, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турындыагы 25.06.2013 елдагы 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләренең үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең нәтижәлелеген арттыру максатларында Чүпрөле муниципаль районы Иске Шәйморза авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы Иске Шәйморза авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексын күшымта итеп бирелә торган редакциядә расларга.
2. Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районының Иске Шәйморза авыл жирлеге башлыгына муниципаль хезмәткәрләрне әлеге карап белән шәхсән таныштыруны тәэммин итәргә.
3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы Иске Шәйморза авыл жирлеге Советының 2011 ел, 19 март, 7/1 нче каары үз көчен югалткан дип санау турында".
4. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында һәм Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы сайтында авыл жирлеге бүлгендә урнаштырырга.
5. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
6. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы Иске Шәйморза авыл жирлеге Советының төзелеш, элемтә, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм жәмәгать тәртибен саклау буенча дайими комиссиясенә йөкләргә.

Иске Шәйморза авыл жирлеге башлыгы:

И.С.Бикчурев

Күшымта
Иске Шәйморза
авыл жирлеге
Совет каары белән расланган
29.05.2020 ел, № 58/2

Кодекс

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районны Иске Шәйморза авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районны Иске Шәйморза авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы (алга таба - Кодекс) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы тору турында», 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясенде муниципаль хезмәт турында», Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августаңдагы указы нигезендә эшләнгән. № 885» дәүләт хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында " Татарстан Республикасы Законы, Муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, муниципаль хезмәткәрләрнең этик нормаларын һәм хезмәттә үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең аbruен, гражданнарның жирле үзидарә органнарына ышанычын нығытуга ярдәм итү максатларында муниципаль хезмәткәрләрнең этик нормаларын һәм хезмәт тәртибен билгеләү максатларында.

2. Кодекс професиональ хезмәт этикасының һәм хезмәт тәртибенең төп кагыйдәләренең гомуми принципларыннан гыйбарәт, алар Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районны Иске Шәйморза авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре биләгән вазыйфаларына бәйсез рәвештә эш итәргә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Иске Шәйморза авыл жирлегенә муниципаль хезмәткә керүче Россия Федерациясе гражданы әлеге кодекс нигезләмәләре белән танышырга һәм хезмәт эшчәнлеге процессында, шул исәптән «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация чeltәреннән файдаланып, аларны үтәргә тиеш.

4. һәр муниципаль хезмәткәр Кодекс нигезләмәләрен үтәү өчен барлык кирәклे чараплар курергә тиеш, ә Россия Федерациясенең һәр гражданы муниципаль хезмәткәрдән Кодекс нигезләмәләре нигезендә аның белән мәнәсәбәттә үз-үзен тотышын көтәргә хокуклы.

5. Кодексның максаты-муниципаль хезмәткәрләрнең этик нормаларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең аbruен, гражданнарның дәүләт органнарына һәм жирле үзидарә органнарына ышанычын нығытуга ярдәм итү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең бердәм тәртип нормаларын тәэмин итү.

6. Кодекс муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең нәтижәлелеген арттыруга юнәлдерелгән.

7. Кодекс муниципаль хезмәт өлкәндә тиешле әхлак, жәмәгать ацында муниципаль хезмәткә ихтирамлы мәнәсәбәт формалаштыру өчен нигез булып тора, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең жәмәгать аны һәм әхлагы, аларның үз-үзләрен контролльдә тоту институты буларак чыгыш ясый.

8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен белү һәм үтәү аларның һәнәри эшчәнлеге сыйфатын һәм хезмәттә үз-үзен тотышын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышы принциплары һәм кагыйдәләре

9. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең төп принциплары муниципаль хезмәттә булу белән бәйле рәвештә Россия Федерациясе гражданнарының үз-үзләрен тотышының нигезе булып тора.

10. Дәүләт, жәмғиять һәм гражданнар алдында жаваплылык тоеп, муниципаль хезмәткәрләр бурычлы:

а) дәүләт органнарының һәм жирле үзидарә органнарының нәтижәле эшен тәэммин итү максатларында вазыйфа йөкләмәләрен намус белән һәм югры профессиональ дәрәҗәдә башкарырга;

б) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә; ;

в) барлық физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мәнәсәбәтне тәэммин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;;

г) вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мәлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

д) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мәмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

е) гражданнар һәм вазыйфаи затлар белән эш иткәндә корректлылык һәм иғтибарлылык курсәтергә;

ж) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хәрмәт курсәтергә;

з) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

1) милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

к) Муниципаль орган абуруна яисә абуруна зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл күймаска.

л) кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен тану, үтәу һәм яклау дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә төп мәгънәсен һәм эчтәлеген билгеләүдән чыгып эш итәргә; ;

м) үз эшчәнлеген тиешле дәүләт органы һәм жирле үзидарә органы вәкаләтләре чикләрендә, үзара хезмәттәшлек барышында жирле үзидарә органнарының функциональ оештыру структурасында субординацияне һәм аңа буйсынуны үтәп, гамәлгә ашырырга; ;

н) нинди дә булса профессиональ яки социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, аерым гражданнарның, профессиональ яки социаль төркемнәрнең һәм оешмаларның йогынтысыннан бәйсез булырга тиеш;

турында) яллаучы (эш бируч) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына коррупциячел хокук бозулар кылуга тарту максатларында нинди дә булса затларга мәрәҗәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә; ;

п) федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә, муниципаль хезмәт үтүгә бәйле бурычларны үтәргә;

р) хезмәт, һөнәри этика нормаларын һәм эшлекле тәртип кагыйдәләрен үтәргә;

с) Россия һәм башка дәүләтләр халыкларының гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә түзәмлек һәм хәрмәт курсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәр һәм

конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

т) муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи бурычларын намуслы башкаруында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның аbruена яисә жирле үзидарә органы аbruена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга; ;

у) мәнфәгатьләр каршылығын булдырмау һәм мәнфәгатьләр каршылығын жайга салу буенча Россия Федерациясе законнарында карапланча чараларны күрергә;

ф) шәхси характердагы мәсьәләләрне хәл иткәндә дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан файдаланмаска;

х) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи вазыйфаларына көрмәсә, дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы, аның житәкчесе эшчәнлегенә карата гавами фикерләрдән, фикерләрдән һәм бәяләрдән тыелырга.;

ц) дәүләт органында яки жирле үзидарә органында ачык чыгышлар ясау һәм хезмәт мәгълүматы бирү кагыйдәләрен үтәргә;

ч) массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләренең эшчәнлегенә дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы эше турында жәмғыяткә мәгълүмат бирү буенча ихтирамлы мәнәсәбәттә булырга, шулай ук билгеләнгән тәртиптә дөрес мәгълүмат алуда ярдәм итәргә.;

ш) Россия Федерациясе территориясендә товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтуләр һәм граждан хокукларының башка объектларына чит ил валютасында (шартлы акчалата берәмлекләрдә) бәяне билгеләүдән, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында ачык чыгышлардан тыелырга., - Россия Федерациясе резидентлары арасында килешүләр суммасы, Россия Федерациясе бюджет системасының барлық дәрәҗәләрдәге бюджетлар курсәткечләре, дәүләт һәм муниципаль бурыч алулар, дәүләт һәм муниципаль бурыч күләме, мәгълүматларны төгәл тапшыру өчен кирәк булган йә Россия Федерациясе законнарында, Россия Федерациясенең халықара килешүләрендә, эшлекле әйләнеш гореф-гадәтләрендә караплан очраклардан тыш;

щ) дайми омтылырга тәэммин итү мөмкин кадәр нәтижәлерәк файдалану ресурслар белән булган өлкәсендә аның җаваплылык;

ы) үз вәкаләтләре чикләрендә милләтара һәм конфессиональара татулыкны нығытуга, Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырырга;;

ә) барлық физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мәнәсәбәт тәэммин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга естенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;;

11. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, конституциячел һәм федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын үтәргә тиеш.

12. Муниципаль хезмәткәрләр үз эшчәнлегендә сәяси, икътисадый максатчанлыктан чыгып йә башка мотивлар буенча законнары һәм башка норматив хокукый актларны бозмаска тиеш.

III. Муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциягә каршы үз-үзләрен тотышы стандарты

13. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция куренешләренә каршы торырга һәм аны профилактикалау буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә чаралар күрергә тиеш.

14. Муниципаль хезмәткәрләр алар тарафыннан вазыйфаи бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә торган шәхси кызыксынуга юл куймаска тиеш. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә һәм вазыйфаи бурычларны үтәгәндә муниципаль хезмәткәр үзенең шәхси кызыксынуы булуы яки аның вазыйфаи бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясавы турында белдерергә тиеш.

15. Муниципаль хезмәткәр үзе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган үз гайлә өгъзаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында белешмәләр бирергә бурычлы.

16. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә, Россия Федерациясе прокуратурасы органнарына яки башка дәүләт органнарына, аны коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында, нинди дә булса затларга мәрәжәгать итүнең барлық очраклары турында хәбәр итәргә бурычлы. Коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында мәрәжәгать иту фактлары турында хәбәрнамә, әлеге фактлар буенча тикшерү үздүрылган яки үткәрелгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычы булып тора.

17. Муниципаль хезмәткәргә физик һәм юридик затлардан (буләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, матди характердагы хезмәтләр, күңел ачу, ял иту, транспорттан файдаланган өчен түләү һәм башка буләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә буләкләр алу тыела. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган буләкләр жирле үзидарә органы милке дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазыйфасын били, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш.

18. Муниципаль хезмәткәр дәүләт органында яки жирле үзидарә органында гамәлдә булган Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул ителгән нормаларны һәм таләпләрне үтәгәндә хезмәт мәгълүматын эшкәртә һәм тапшыра ала.

19. Муниципаль хезмәткәр мәгълүматның куркынычсызлыгын һәм конфиденциальлеген тәэммин иту буенча тиешле чаралар күрергә, рәхсәт ителмәгән килешүе өчен жавап тотарга тиеш.

20. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр иту очракларына юл куймаска тиеш.

21. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр алар өчен профессиональлек, мактауга лаек Репутация үрнәге булырга, жирле үзидарә органында яисә аның булекчәсендә мораль-психологик климат формалашуга ярдәм итәргә тиеш.

22. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр чакырылган:

- а) мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм җайга салу буенча чаралар күрергә;
- б) коррупцияне кисәту буенча чаралар күрергә;
- в) муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр һәм иҗтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр иту очракларына юл куймаска.

23. Муниципаль хезмәткәр башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион куркыныч тотышына юл куймауларына, үз-үzlәren тотышына намуслылық, гаделлек hәm гаделлек үrnәgen курсәтергә тиеш.

24. Муниципаль хезмәткәр башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр, әгәр дә ул мондый гамәлләрне яисә гамәл кылмаска юл куймаса, этика принципларын hәm хезмәт тәртибе кагыйдәләрен бозучы хезмәткәрләрнең гамәлләре яки гамәлләре өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җавап тота.

IV. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышы буенча тәкъдим итүче этик кагыйдәләр

25. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт урынында кеше, аның хокуклары hәm ирекләре-ин югары хәзинә, hәm hәр граждан шәхси тормышының кагылгысызлығына, шәхси hәm гайлә серенә, намусын, абуен, үзенең яхшы исемен яклауга хокуклы.

26. Муниципаль хезмәткәр үз-үзен тотышында тыелып кала:

а) женес, яше, расасы, милләте, теле, гражданлыгы, социаль, мәлкәти яки гайлә хәле, сәяси яки дини өстенлек бирү билгеләре буенча дискриминацион характеристагы теләсә кайсы төр әйтепнәр hәm гамәлләр;

б) дорфалық, кымсетүчәнлек, гаепсезлек, алдан кисәтүләр, хокуксыз, лаексыз гаепләүләр күрсәту;

в) янаулар, мыскыллау белдерүләр яки реплик, нормаль аралашуга комачаулаучы яки хокукка каршы тәртипне китереп чыгаручы гамәлләр;

г) хезмәт киңәшмәләре, әңгәмәләр, гражданнар белән бүтән хезмәт аралашу вакытында тәмәке тарту;

д) әйләнә-тирәдәгеләр тарафыннан ришвәт алырга ризалық яки ришвәт бирү турындагы үтенеч буларак кабул итепергә мөмкин булган теләсә нинди әйтепнәр, жестләр, гамәлләр.

27. Муниципаль хезмәткәрләр коллективта эшлекле мәнәсәбәтләр урнаштыруга hәm бер-берсе белән конструктив хезмәттәшлек урнаштыруга ярдәм итәргә тиеш. Муниципаль хезмәткәрләр әдәпле, ягымлы, әдәпле, игътибарлы булырга hәm гражданнар белән аралашуда түзәмлек курсәтергә тиеш.

28. Муниципаль хезмәткәрнең тышкы кыяфәте, хезмәт шартлары hәm хезмәт чарасы форматына бәйле рәвештә, гражданнарың дәүләт органнарына hәm жирле үзидарә органнарына ихтирамлы мәнәсәбәтенә, рәсмилеге, тыйнаклыгы, традициясе, пәхтәлеге белән аерылып торган гомум кабул итепгән эш стиленә туры килергә тиеш. Тышкы кыяфәтне формалаштырганда районның жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләренә эш итәргә тиешле төп кагыйдә-киемдә эшлекле стильне саклау. Төп элемент булып эшлекле костюм тора.

V. Кодекс нигезләмәләрен бозган өчен җаваплылык

29. Муниципаль хезмәткәрләргә Кодекс нигезләмәләрен бозу факты Чүпрәле муниципаль районы жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең, муниципаль вазыйфанды биләүче затларның хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү hәm мәнфәгатьләр конфликттың жайга салу буенча комиссия утырышында каралырга тиеш, hәm, Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, муниципаль хезмәткәргә юридик җаваплылык чараларын куллануга китерә.

Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен үтәү атtestацияләр үткәргәндә, югарыдагы вазифаларга тәкъдим итү өчен кадрлар резервын формалаштырганда, шулай ук дисциплинар жәза биргәндә исәпкә алына.